

SAMORZĄD
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

POMORSKA
IZBA
ROLNICZA

Wyniki

Porejestranych Doświadczeń Odmianowych
w województwie pomorskim

2022

łubin żółty

Szanowni Państwo,

Pomorskie rolnictwo staje się coraz bardziej nowoczesne i konkurencyjne. Dowodem na to są zarówno pomorskie gospodarstwa rolne wyposażone w specjalistyczne maszyny rolnicze, obiekty inwentarskie spełniające standardy dobrostanu zwierząt, jak również przemyślany dobór odmian roślin uprawnych.

Samorząd Województwa Pomorskiego od ponad 18 lat wspiera i finansuje system badań Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego, którego celem jest stworzenie listy zalecanych do uprawy odmian roślin uprawnych na obszarze województwa. Właściwy dobór odmian jest, bowiem jednym z najważniejszych czynników decydujących o produktywności roślin uprawnych, zwłaszcza w dobie postępujących zmian klimatycznych. Zaś uzyskanie obiektywnej informacji o wzroście i plonowaniu odmian roślin uprawnych oraz ich reakcji na warunki siedliskowe i zastosowane elementy agrotechniki, przyczynia się do poprawy efektywności uprawy oraz wzrostu dochodów.

Oddając w Państwa ręce publikację z najnowszymi wynikami badań polowych Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego mam nadzieję, że będą one pomocne w dokonaniu trafnego wyboru najwartościowszych odmian i przyczynią się do uzyskania optymalnych wyników produkcyjnych i ekonomicznych w gospodarstwach rolnych województwa pomorskiego.

Mieczysław Struk
*Marszałek Województwa
Pomorskiego*

Rozdział 13 Łubin żółty Tomasz Bielecki

Uwagi ogólne

Gatunki bobowatych grubonasiennych uprawiane w Polsce różnią się wymaganiami przyrodniczymi i siedliskowymi oraz możliwościami wykorzystania. Ogólnoużytkowe odmiany grochu siewnego o jasnych nasionach nadają się na cele kulinarne i paszowe. Umiejętnie zbilansowane nasiona odmian pastewnych bobiku, grochu siewnego i łubinów można użyć jako komponenta do produkcji pasz. Odmiany gorzkie łubinu wąskolistnego przydają się do zasiewów międzyplonowych na przyoranie, szczególnie na terenach przyleśnych. Zasadnicze znaczenie ma wszechstronne testowanie jak największej liczby odmian celem bieżącej weryfikacji ich przydatności do uprawy w różnych rejonach kraju. Aktualnie we wszystkich województwach tworzone są listy odmian zalecanych do uprawy na obszarze województw (LOZ). Pozwala to użytkownikom dokonać wyboru najlepszej odmiany w konkretnych warunkach, typowych dla danego regionu lub województwa.

Bardzo ważnym zagadnieniem jest testowanie możliwości uprawy odmian soi – zwłaszcza tych dostępnych w nasiennictwie i oferowanych polskim rolnikom. Gatunek ten do tej pory w naszym kraju nie był wykorzystywany w szerszym zakresie w produkcji rolniczej, a teraz zyskuje na znaczeniu. Nasiona soi mogą być wykorzystane w wielu działach produkcji, między innymi farmaceutycznym, kosmetycznym i spożywczym. Jednak głównym sposobem wykorzystania nasion tego gatunku w naszym kraju jest uszlachetnienie całych nasion lub pozyskanie najpierw oleju i dodatkowo pozyskanie śruty poekstrakcyjnej i makuchu, jako cennego komponentu mieszanek paszowych w żywieniu zwierząt. W efekcie prowadzonych od kilku lat badań w ramach tzw. *Inicjatywy białkowej COBORU*, upowszechniono rekomendację najlepszych odmian w poszczególnych województwach.

Doświadczenia z roślinami bobowatymi prowadzone były w trzech powtórzeniach. Prowadzi się je na jednym poziomie agrotechnicznym. W poniższych tabelach przedstawiono wyniki doświadczeń PDO z gatunkami roślin bobowatych przeprowadzonych w województwie pomorskim. Najważniejszym gatunkiem jest groch siewny i wyniki dla tego gatunku przedstawiono na tle wyników z trzech lat. Doświadczenia z grochem i bobikiem prowadzone były w ZDOO Radostowo i SDOO Karzniczka. Natomiast doświadczenia z łubinem wąskolistnym i żółtym prowadzone były w SDOO Karzniczka i ZDOO Wyczechy. Oprócz doświadczeń z wyżej wymienionymi gatunkami roślin bobowatych w województwie pomorskim wykonano doświadczenia z soją w SDOO Karzniczka, ZDOO Radostowo i Wyczechy.

Wyniki doświadczeń

W doświadczeniach z łubinem żółtym najwyżej plonowały odmiany: Baryt i Puma, a najniższy plon uzyskała odmiana Bursztyn.

Tabela 1 Łubin żółty. Odmiany badane. Rok zbioru: 2022

Lp.	Odmiana	Barwa kwiatów	Rok wpisania do Krajowego Rejestru Odmian	Adres jednostki zachowującej odmianę, a w przypadku odmiany zagranicznej - pełnomocnika w Polsce
niesamokończące				
1	Mister	pomarańcz-żółta	2003	Poznańska Hodowla Roślin sp.z o.o. ul.Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
2	Baryt	ciemno-żółta	2011	Poznańska Hodowla Roślin sp.z o.o. ul.Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
3	Bursztyn	ciemno-żółta	2014	Poznańska Hodowla Roślin sp.z o.o. ul.Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
4	Puma	pomarańcz-żółta	2017	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146
5	Diament	ciemno-żółta	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp.z o.o. ul.Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
6	Goldeneye	ciemno-żółta	2019	Poznańska Hodowla Roślin sp.z o.o. ul.Kasztanowa 5, 63-004 Tulce
7	Salut	ciemno-żółta	2020	Hodowla Roślin Smolice sp. z o.o. Grupa IHAR Smolice 146

Opracowano na podstawie „Listy odmian roślin rolniczych wpisanych do Krajowego rejestru w Polsce” COBORU Słupia Wielka 2022

Tabela 2 Łubin żółty. Plon nasion odmian (% wzorca). Lata zbioru: 2022, 2021

Lp.	Odmiana	Wyczechy		Karzniczka		Średnia krajowa	
		2022	2021	2022	2021	2022	2021
Wzorzec (dt/ha)		15,7	20,3	27,8	16,8	16,9	15,3
Niesamokończące							
1	Mister	115	94	95	91	100	108
2	Baryt	123	96	103	93	89	93
3	Bursztyn	53		97		91	
4	Puma	127	120	109	116	112	111
5	Diament	96	95	102	111	110	106
6	Goldeneye	96	98	97	92	99	102
7	Salut	91	88	98	109	100	102
Liczba doświadczeń		1	1	1	1	22	24

Wzorzec 2022, 2021 - średnia z odmian zarejestrowanych badanych w danym roku